

Mer information:

undervisningschef Agneta Eklund, tfn 050 308 6262

planerare Henna Turunen, tfn 050 382 6265

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrund

Lagen om utvidgad läroplikt (1214/2020) trädde i kraft den 1 augusti 2021. Läroplikten gäller alla personer under 18 år som är stadigvarande bosatta i Finland. Läroplikten upphör när den läropliktige fyller 18 år eller tidigare när hen med godkänt resultat har avlagt utbildning på andra stadiet. Avgiftsfriheten gäller de studerande som omfattas av läroplikten. Rätten till avgiftsfri utbildning på andra stadiet gäller till utgången av det kalenderår då den studerande fyller 20 år.

Riksdagen har våren 2026 godkänt en ändring av gymnasielagen (714/2018), enligt vilken en ny 34 a § fogas till lagen. Genom ändringen införs terminsavgifter i utbildning på andra stadiet för medborgare i tredjeländer (studenter från länder utanför EU, EES och Schweiz). Ändringen gäller både gymnasieutbildning och yrkesutbildning.

För gymnasieutbildningens del regleras terminsavgifterna i 34 a och 35 § i gymnasielagen samt i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Ändringen träder i kraft den 1 augusti 2026 och gäller studerande som inleder sina studier efter detta datum. Uttagandet av terminsavgifter grundar sig på lagstiftning och är inte frivilligt för utbildningsanordnaren.

Avgiftsskyldighet

Terminsavgiften gäller i regel medborgare i tredjeländer, det vill säga personer som är medborgare i andra länder än medlemsstater i Europeiska unionen eller Island, Liechtenstein, Norge eller Schweiz, och som i enlighet med 34 a § i gymnasielagen ansöker om uppehållstillstånd på grund av studier eller vistas i Finland med ett uppehållstillstånd som beviljats för studier.

Terminsavgift tas inte ut till exempel av personer med permanent uppehållstillstånd, utbytesstuderande eller personer som får internationellt skydd. Bedömningen av avgiftsskyldigheten baserar sig på grunden för den studerandes uppehållstillstånd.

Bestämning av terminsavgifter

Utbildningsanordnaren beslutar om terminsavgiftens storlek. Enligt 34 a § i gymnasielagen ska terminsavgiften minst motsvara utbildningsanordnarens enhetskostnad.

Utgående från Grankulla stads budget för år 2026 uppgår den genomsnittliga kostnaden för gymnasieutbildningen till cirka 10 050 euro per studerande och år. Kostnaderna består av både externa och interna poster.

Utifrån detta föreslås att läsårsavgiften för medborgare i tredjeland som inleder sina studier inom gymnasieutbildningen i Grankulla läsåret 2026–2027 fastställs till 10 050 euro (moms 0 %) per år.

Som jämförelse kan nämnas att läsårsavgifterna hos övriga utbildningsanordnare i huvudstadsregionen uppgår till 10 300 euro i Esbo, 10 600 euro i Helsingfors för den nationella gymnasieutbildningen och cirka 8 960 euro per år i Vanda. Skillnaderna i avgifterna beror bland annat på kommunernas kostnadsstrukturer samt på vilka kostnader som ingår i läsårsavgiften. Till exempel ingår varken måltider eller läromedel i läsårsavgiften i Vanda.

Terminsavgiften fastställs enligt den enhetskostnad som gäller vid studiestart och förblir oförändrad under hela studietiden. Avgiften är densamma för alla studerande som omfattas av bestämmelsen, oberoende av gymnasium eller undervisningsspråk, både inom finsk- och svenskspråkig gymnasieutbildning.

Studerande som omfattas av terminsavgift beaktas inte i statsandelsfinansieringen, vilket innebär att avgiften bör motsvara de faktiska kostnaderna för att ordna utbildningen. Terminsavgiften täcker de centrala kostnaderna för utbildningen, såsom undervisning och läromedel, handlednings- och stödtjänster, studerandevård, skolmåltider, eventuella resor som hör till undervisningen, lokalkostnader samt administrativa och stödtjänster.

Utöver terminsavgiften betalar den studerande avgifter för studentexamen. Studentexamensnämndens avgift är från och med hösten 2026 41 euro per prov.

Närmare principer för terminsavgifter, såsom praxis för återbetalning och gottgörelse, utarbetas separat.

Ärendet bereds med motsvarande innehåll även i finska utskottet för fostran och utbildning. Det föreslås att läsårsavgiften fastställs till samma belopp i stadens båda gymnasier för att säkerställa likabehandling av studerandena samt administrativ tydlighet. Avgiftens nivå kan ses över vid en senare tidpunkt om kostnads- eller finansieringsgrunderna för gymnasieutbildningen förändras väsentligt.

Information

Sökande ska informeras om hur terminsavgiften bestäms för hela studietiden. Uppgifter om terminsavgiften publiceras i samband med ansökan, till exempel i Studieinfo samt på stadens webbplats. Separata anvisningar för studerande som omfattas av terminsavgift utarbetas före läsåret 2026–2027.

Befogenheter

Enligt förvaltningsstadgan för Grankulla stad (§ 21 mom. 2) beslutar utskotten om avgifter som tas ut för tjänster inom respektive verksamhetsområde, i den mån detta är möjligt enligt gällande lagstiftning. I detta fall grundar sig uttagandet av terminsavgifter på gymnasielagen, och ärendet hör därmed till utskottens befogenheter. Utskotten för fostran och utbildning fungerar som anordnare av gymnasieutbildning och beslutar därmed om terminsavgifterna inom sitt eget verksamhetsområde.

Direktör för bildning och välfärd Mikael Flemmich:

Svenska utskottet för fostran och utbildning beslutar att en läsårsavgift enligt 34 a § i gymnasielagen om 10 050 euro (moms 0 %) tas ut av medborgare i tredjeland som inleder sina studier inom den svenskspråkiga gymnasieutbildningen i Grankulla stad efter den 1.8.2026. Avgiftens nivå ska vid behov omprövas om finansieringsgrunderna för gymnasieutbildningen, kostnadsstrukturen eller ett eventuellt särskilt utbildningsuppdrag väsentligt förändrar de kostnader som ordnandet av utbildningen medför.

Beslut:

Svenska utskottet för fostran och utbildning beslutade enligt beslutsförslaget.